

Vergaderjaar 2011–2012

33 232

Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland inzake samenwerking bij de bestrijding van grensoverschrijdende fraude met socialezekerheidsuitkeringen en -premies door arbeid en met basisuitkeringen ten gunste van werkzoekenden alsmede met niet-aangemelde werkzaamheden en illegaal grensoverschrijdend uitzendwerk (Nederlands-Duits Verdrag tot bestrijding van grensoverschrijdende zwarte arbeid); 's-Gravenhage, 12 januari 2012 (Trb. 2012, 45)

A/ Nr. 1

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 10 april 2012.

De wens dat het verdrag aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens één van de Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 10 mei 2012.

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State (van het Koninkrijk) wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt (artikel 26, zesde lid jo vijfde lid, van de Wet op de Raad van State).

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 april 2012

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, eerste lid, en artikel 5, eerste lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 12 januari 2012 te 's-Gravenhage tot stand gekomen verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland inzake samenwerking bij de bestrijding van grensoverschrijdende fraude met socialezekerheidsuitkeringen en -premies door arbeid en met basisuitkeringen ten gunste van werkzoekenden alsmede met niet-aangemelde werkzaamheden en illegaal grensoverschrijdend uitzendwerk (Nederlands-Duits Verdrag tot bestrijding van grensoverschrijdende zwarte arbeid) (Trb. 2012, 45).

Een toelichtende nota bij het verdrag treft u eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt alleen voor het Europese deel van Nederland gevraagd.

De minister van Buitenlandse Zaken,
U. Rosenthal

TOELICHTENDE NOTA

Algemeen

Sinds lange tijd vindt intensief grensoverschrijdend werknemersverkeer plaats tussen Duitsland en Nederland en bestaat een intensieve samenwerking op het gebied van de sociale zekerheid, de arbeidswetgeving, inclusief handhaving van de betrokken regelingen. De samenwerking op dit gebied vindt plaats op basis van Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels (PbEU L 166 van 30 april 2004) en Richtlijn 96/71/EG van het Europese Parlement en van de Raad van de Europese Unie van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten (PbEGL 018 van 21 januari 1997).

Het doel van het onderhavige verdrag is aan de betrokken instanties meer helderheid te verschaffen over de kaders van hun samenwerking bij fraudebestrijding en een platform te scheppen waarbinnen die samenwerking verder vormgegeven en geïntensiveerd kan worden.

Nadere afspraken zijn nodig, omdat in de praktijk is gebleken dat de Europese regels – algemeen als zij naar hun karakter zijn – niet altijd voldoende aangeven hoever de samenwerking ten behoeve van de handhaving mag gaan. Bij de uitvoering van deze regels bestaat er behoefte aan meer houvast en met name een nadere specificering van de wederzijdse verplichtingen ten aanzien van gegevensuitwisseling. Deze behoefte aan verduidelijking bestaat niet alleen in relatie tot Duitsland, maar ook tot andere EU-lidstaten. Om die reden heeft Nederland met verschillende EU-lidstaten vergelijkbare nadere afspraken gemaakt teneinde de wederzijdse verplichtingen te verhelderen. Zo zijn met het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Tsjechië, Slowakije, Bulgarije, Portugal en Polen nadere afspraken over samenwerking gemaakt, meestal in de vorm van een «memorandum of understanding» of een intentieverklaring, die geen verdragsstatus hebben.

In Duitsland is het gebruikelijk dat internationale afspraken waarbij de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het geding kan zijn, een juridisch bindend karakter hebben. Daarom is deze regeling met Duitsland gegoten in de vorm van een verdrag, ook al bestaat er inhoudelijk weinig verschil met de afspraken met bovengenoemde landen.

Artikelsgewijze toelichting

De preambule geeft aan op grond van welke internationale afspraken de gegevensuitwisseling kan plaatsvinden. Vervolgens wordt in artikel 1 omschreven op welke aspecten van de sociale politiek de samenwerking plaatsvindt, namelijk de sociale verzekeringen, andere regelingen tot ondersteuning van werkzoekenden en op het terrein van de arbeidsmarkt.

Artikel 3

De verschillende bevoegde instanties worden aangewezen krachtens artikel 3. De bevoegde ministeries wijzen de centrale instanties belast met de in artikel 1, eerste lid, gespecificeerde verplichtingen aan. De centrale instanties zullen eveneens de hoofdverantwoordelijkheid voor de uitvoering van het verdrag dragen.

Artikel 5

Voor wat betreft de vormen van samenwerking tussen de instanties wordt gespecificeerd in welke situaties de bevoegde instanties elkaar zullen ondersteunen, de wijze waarop die ondersteuning plaatsvindt en welke gegevens in dit verband uitgewisseld kunnen worden.

Artikel 6

Dit artikel beschrijft de procedures rondom de informatie-uitwisseling die spontaan kan geschieden, of op verzoek van een der partijen.

Artikel 7

Ieder der partijen draagt in principe zijn eigen kosten.

Artikel 8

Met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer worden nadere voorwaarden gesteld aan de gegevensuitwisseling. In principe vindt de grensoverschrijdende gegevensuitwisseling plaats binnen de kaders van Verordening (EG) nr. 883/2004. Hoofregel van deze Verordening is dat bij overdracht van gegevens van de ene lidstaat aan de andere, tot het moment van overdracht de regels van het verstreckende land gelden. Na overdracht van de gegevens gelden voor het gebruik van de gegevens de regels van de ontvangende lidstaat.

In de relatie met Duitsland bleek het noodzakelijk dit uitgangspunt nader te specificeren. De bepalingen ter zake benadrukken vooral de zorgvuldigheid waarmee de gegevensuitwisseling plaats moet vinden, de garantie van de doelbinding en de zorgvuldigheid bij het beheer en de vernietiging van gegevens. Van Duitse zijde hecht men er aan dat gegevens die aan Nederland worden verstrekt niet ruimer gebruikt worden dan voor vergelijkbare gegevens voor Duits binnenlands gebruik geoorloofd zou zijn (ook al zou dat in de Nederlandse context wellicht wel mogelijk zijn). In de omgang met uit Duitsland afkomstige gegevens zal daarmee in de uitvoering rekening worden gehouden.

Artikel 9

Verdere uitwerking van de verplichtingen uit het verdrag zal plaatsvinden onder regie van een gemengde commissie, waarin zowel de overheid als de uitvoeringsinstellingen aangewezen krachtens artikel 3 vertegenwoordigd zijn. Deze commissie evalueert de resultaten van de samenwerking, en geeft zonodig uitleg bij vragen over de verdere toepassing van het verdrag.

Artikel 10

Artikel 10 maakt het mogelijk dat verdragspartijen overeenkomen bepaalde aspecten van de toepassing van het verdrag door middel van een toe te voegen bijlage nader te specificeren. Een dergelijke bijlage zal een integrerend onderdeel vormen van het verdrag en zal aan te merken zijn als van uitvoerende aard. Indien er sprake is van een verdrag kan dit beschouwd worden als een uitvoeringsverdrag dat op grond van artikel 7, onderdeel b, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen geen parlementaire goedkeuring behoeft, behoudens het bepaalde in artikel 8 van die Rijkswet.

Koninkrijkspositie

Het verdrag zal, wat het Koninkrijk betreft, alleen voor het Europese deel van Nederland gelden.

De minister van Buitenlandse Zaken,
U. Rosenthal

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
H. G. J. Kamp